

Maliyetlendirmede dikkat edilmesi gereken noktalar

Maliyetlendirme, Stok çalışma bilgilerinde belirlenen maliyet türü üzerinden yapılır. Maliyetlendirme alım, müstahsil, üretimden giriş, sair giriş ve konsinye giriş dışındaki tüm işlemlere yansır.

Cost'ta alım iade irsaliyeleri birer çıkış hareketi şeklinde görünür. Ancak maliyet hesabı sırasında (-giriş) şeklinde işlem görürler. COST, bir alım iade fişine rastladığı zaman onu bir çıkış işlemi gibi algılar ve o ana kadar yapılan tüm giriş-çıkış işlemlerini tarayarak bir birim maliyet fiyatı atar.

Alım iade hareketlerini oluşturan fişler seçilmeden COST çalıştırıldığında maliyet analizi raporunda bu hareketler fişteki birim fiyatlarıyla yer alır.

COST programı çalıştırıldıktan sonra maliyet analizi raporu alındığında o malzemeye ait tutar ve maliyet kolonlarının birbirine eşit olduğu görülecektir. Bunun nedeni COST çalıştırıldıktan sonra çıkış fişlerindeki birim fiyat ve çıkış tutarı bilgilerinin değişmesi sonucunda birim fiyatın ambar bazındaki birim maliyete eşitlenmiş olmasıdır. Ancak ambar fişleri seçilmeden COST programı çalıştırılırsa bu sonuç alınmaz. Çünkü maliyet analizi raporunda çıkış maliyeti hesaplanırken ambar fişindeki birim fiyat dikkate alınır. Oysa COST o fişin çıkış yapıldığı ambardaki birim maliyeti dikkate alır. Bu yüzden sağlıklı bir maliyet sistemi kullanabilmek için ambar fişleri mutlaka COST ile maliyetlendirilmelidir.

FIFO maliyet yöntemi seçilerek COST programı çalıştırıldığında bir çıkış hareketi birden fazla giriş hareketi ile maliyetlendiriliyorsa, maliyet analizi raporunda bu çıkış hareketi birden fazla satır halinde gözükecektir. Çünkü FIFO'ya göre her satır farklı birim fiyatlarla maliyetlendirilmiştir.

COST FIFO'ya göre maliyetlendirme yaptığında tüm satırların ortalamasını alır ve çıkış fişine tek bir birim maliyet atar. Bu durumda maliyet analizi raporunda aynı çıkışa ait bazı satırlarda kar, bazılarında ise zarar görünebilir. Ancak o çıkışa ait satırlar toplandığında karın zararı götürdüğü görülür. Böylece o fiş satırına ait çıkış tutarı ve maliyet kolonları toplamı birbirine eşitlenir.

Stok çalışma bilgilerinde İndirim ve masrafların izlenme şekli stok maliyeti olarak belirlenmişse COST sadece fişteki birim fiyat alanına maliyet getireceğinden fiş satırına getirilen birim maliyet ile maliyet analizi raporunda yer alan birim fiyat birbirini tutmaz. Çünkü maliyet analizi raporunda birim fiyat hesaplanırken indirim ve masraflar dikkate alınır. Oysa COST fiş satırındaki birim fiyat ile işlem yapar. Bu nedenle sağlıklı bir çalışma yapmak için COST ile maliyetlendirilecek olan fişlere indirim ve masraf girilmemelidir.